

Etanercept (ATC-code L04AB01) is een immunosuppressief biologisch geneesmiddel dat behoort tot de tumornecrosefactor-alfa (TNF- α) remmers. Het originele biologische geneesmiddel is Enbrel®. Anno januari 2026 zijn ook de biosimilars Benepali®, Erelzi® en Nepexto® geregistreerd in Nederland.

Indicaties

De geregistreerde indicaties voor etanercept zijn:

- reumatoïde artritis
- juveniele idiopathische artritis
- artritis psoriatica
- axiale spondyloartritis
 - spondylitis ankylopoetica
 - niet-radiografische axiale spondyloartritis
- plaque psoriasis
- plaque psoriasis bij kinderen

Ook alle biosimilars van etanercept zijn geregistreerd voor deze indicaties. Benepali® en Nepexto® zijn onderzocht bij patiënten met reumatoïde artritis en Erelzi® bij patiënten met psoriasis.

Werkingsmechanisme

Het werkingsmechanisme van etanercept berust vermoedelijk op een competitieve remming van TNF-binding aan de celoppervlakgebonden TNF-receptor. Hiermee voorkomt etanercept een door TNF-gemedieerde cellulaire respons. Mogelijk kan etanercept ook biologische responsen moduleren die worden gecontroleerd door additionele moleculen (bijvoorbeeld cytokines, adhesiemoleculen of proteïnasen). Deze moleculen werken later in het ontstekingsproces en worden ook door TNF geïnduceerd of gereguleerd.

Aandachtspunten bij gebruik

Etanercept is beschikbaar als poeder of injectievloeistof in flacon of voorgevulde spuit of pen voor subcutaan gebruik. Niet alle producten zijn in alle sterktes verkrijgbaar. Houd hiermee rekening bij de keuze van het product en bij de omzetting van het ene naar het andere product.

Etanercept bewaart u bij een temperatuur van 2 - 8°C. Voor alle toedieningsvormen geldt dat u een enkele verpakking maximaal 4 weken bij een temperatuur van maximaal 25°C mag bewaren. Nadat het product uit de gekoelde opslag gehaald is, mag u het product niet meer in een gekoelde opslag terugplaatsen.

Geregistreerde producten in Nederland (januari 2026)

Merknaam	Type	Fabrikant/ leverancier	Toedieningsvorm	Hulpstoffen
Enbrel®	origineel	Pfizer	Injectievloeistof, 50 mg/ml: - wegwerpspuit 25 mg en 50 mg - voorgevulde pen 'MyClic' 25 mg en 50 mg Poeder voor injectievloeistof (met 1 ml solvens): - flacon 25 mg Poeder voor injectievloeistof voor kinderen (met 1 ml solvens): - flacon 10 mg	Injectievloeistof - Dibasisch dihydraatnatriumfosfaat - L-argininehydrochloride - Monobasisch dihydraatnatriumfosfaat - Natriumchloride - Sucrose Poeder - Mannitol - Sucrose - Trometamol
Benepali®	biosimilar	Samsung/ Biogen	Injectievloeistof, 50 mg/ml: - wegwerpspuit 25 mg en 50 mg - voorgevulde pen 50 mg	- Dinatriumwaterstoffosfaat-heptahydraat - Natriumchloride - Natriumdiwaterstoffosfaat-monohydraat - Sucrose
Erelzi®	biosimilar	Sandoz	Injectievloeistof, 50 mg/ml: - wegwerpspuit 25 mg en 50 mg - voorgevulde pen 'Sensoready' 50 mg	- Citroenzuur watervrij - L-lysinehydrochloride - Natriumcitraat-dihydraat - Natriumchloride - Natriumhydroxide (voor aanpassing pH) - Sucrose - Zoutzuur (voor aanpassing pH)
Nepexto**	biosimilar	Mylan	Injectievloeistof, 50 mg/ml: wegwerpspuit 25 mg en 50 mg voorgevulde pen 50 mg	- Glycine - Natriumchloride - Natriumcitraat - Natriumdiwaterstoffosfaat-dihydraat - Sucrose

*= (nog) niet in de handel in Nederland

Vergelijkende studies van biosimilars met origineel biologisch geneesmiddel

Benepali

Systematische review

- Ebbers HC, Pieper B, Issa A, et al. Real-world evidence on etanercept biosimilar SB4 in etanercept-naïve or switching patients: A systematic review. *Rheumatol Ther.* 2019;6(3):317-38. ([artikel](#))

Overige

- Bonifati C, De Felice C, Lora V, et al. Effectiveness of etanercept biosimilar SB4 in maintaining low disease activity in patients with psoriatic arthritis switched from etanercept originator: an open-label one year study. *J Dermatolog Treat.* 2020;31(7):687-91. ([abstract](#))
- Bruni C, Gentileschi S, Pacini G, et al. The switch from etanercept originator to SB4: data from a real-life experience on tolerability and persistence on treatment in joint inflammatory diseases. *Ther Adv Musculoskelet Dis* 2020;12:1759720X20964031. ([artikel](#))
- Codreanu C, Popescu CC, Mogoşan C, et al. Efficacy and safety of original and biosimilar etanercept (SB4) in active rheumatoid arthritis - A comparison in a real-world national cohort. *Biologicals.* 2019;62:27-32. ([artikel](#))

- Ditto MC, Parisi S, Priora M, et al. Efficacy and safety of a single switch from etanercept originator to etanercept biosimilar in a cohort of inflammatory arthritis. *Sci Rep* 2020;10(1):16178. [\(artikel\)](#)
- Giordano D, Capalbo A, Gagliostro N, et al. Biosimilar versus originator etanercept: a real-life clinical study. *Ital J Dermatol Venerol.* 2022;157(4):318-24. [\(abstract\)](#)
- Madenidou AV, Jeffries A, Varughese S, et al. Switching patients with inflammatory arthritis from Etanercept (Enbrel®) to the biosimilar drug, SB4 (Benepali®): A single-centre retrospective observational study in the UK and a review of the literature. *Mediterr J Rheumatol.* 2019;30(Suppl 1):69-75. [\(artikel\)](#)
- Parisi S, Becciolini A, Ditto MC, et al. Efficacy and drug survival after switching from etanercept to the biosimilar SB4: a real-life long-term study. *J Clin Med.* 2022;11(3):621. [\(artikel\)](#)
- Pinto AS, Cunha MM, Pinheiro F, et al. Effectiveness and safety of original and biosimilar etanercept (Enbrel® vs Benepali®) in bDMARD-naïve patients in a real-world cohort of Portugal. *ARP Rheumatol.* 2022; 2:109-16. [\(artikel\)](#)
- Pope J, Hall S, Bombardier C, et al. Post-switch effectiveness of etanercept biosimilar versus continued etanercept in rheumatoid arthritis patients with stable disease: a prospective multinational observational study. *Adv Ther.* 2022;39(11):5259-73. [\(artikel\)](#)
- Selmi C, Krüger K, Cantagrel A, et al. BENEFIT: real-world effectiveness of SB4 after transition from reference etanercept in rheumatoid arthritis and axial spondyloarthritis. *Clin Exp Rheumatol.* 2021;39:365-71. [\(artikel\)](#)
- Tosińska K, Pripp AH, Bakland G, et al. Comparative effectiveness and persistence of SB4 and reference etanercept in patients with psoriatic arthritis in Norway. *Arthritis Care Res (Hoboken).* 2024;76(9):1303-12. [\(artikel\)](#)
- Yoo WH, Kang YM, Kim DW, et al. Safety and effectiveness of etanercept biosimilar SB4 for rheumatic diseases in South Korea: real-world post-marketing surveillance data. *Rheumatol Ther.* 2023;10(2):329-41. [\(artikel\)](#)

Erelzi®

- Birck MG, Boivin J, Yan Let al. Disease remission and sustained remission after etanercept biosimilar or originator initiation in rheumatoid arthritis: an interim real-world analysis. *Arthritis Res Ther.* 2025;27(1):150. [\(artikel\)](#)
- Carballo N, Pérez García C, Grau S, et al. Real-world effectiveness and persistence of reference etanercept versus biosimilar etanercept GP2015 among rheumatoid arthritis patients: A cohort study. *Front Pharmacol.* 2022;13:980832. [\(artikel\)](#)
- Gerdes S, Thaçi D, Griffiths CEM, et al. Multiple switches between GP2015, an etanercept biosimilar, with originator product do not impact efficacy, safety and immunogenicity in patients with chronic plaque-type psoriasis: 30-week results from the phase 3, confirmatory EGALITY study. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2018;32(3):420-7. [\(artikel\)](#)
- Jaworski J, Matucci-Cerinic M, Schulze-Koops H et al. Switch from reference etanercept to SDZ ETN, an etanercept biosimilar, does not impact efficacy, safety, and immunogenicity of etanercept in patients with moderate-to-severe rheumatoid arthritis: 48-week results from the phase III, randomized, double-blind EQUIRA study. *Arthritis Res Ther* 2019;21:130. [\(artikel\)](#)

- Matucci-Cerinic M, Allanore Y, Kavanaugh A, et al. Efficacy, safety and immunogenicity of GP2015, an etanercept biosimilar, compared with the reference etanercept in patients with moderate-to-severe rheumatoid arthritis: 24-week results from the comparative phase III, randomised, double-blind EQUIRA study. *RMD Open* 2018;4(2):e000757. ([artikel](#))

Nepexto®

- Sakane H, Yonemoto Y, Okamura K, et al. Efficacy of switching from originator etanercept to biosimilar YLB113 in real-world patients with rheumatoid arthritis: A retrospective 12 months follow-up study. *J Orthop Surg.* 2024;32(2). Doi:10225536241265818. ([artikel](#))
- Yamanaka H, Kamatani N, Tanaka Y, et al. A comparative study to assess the efficacy, safety, and immunogenicity of YLB113 and the etanercept reference product for the treatment of patients with rheumatoid arthritis. *Rheumatol Ther* 2020;7(1):149-63. ([artikel](#))

Overzichtsartikelen

- Chadwick L, Zhao S, Mysler E, Moots RJ. Review of Biosimilar Trials and Data on Etanercept in Rheumatoid Arthritis. *Curr Rheumatol Rep.* 2018;20(12):84. ([artikel](#))
- Schmalzing M, Askari A, Girolomoni G, et al. Clinical and real-world evidence on etanercept biosimilar switching: a narrative literature review of efficacy and safety. *Adv Ther.* 2025. Doi.org/10.1007/s12325-025-03367-5 ([artikel](#))